

ZPRÁVA O ČINNOSTI TÝMU Č. 9 PRO KAMENIVO ZA ROK 2013

Vedoucí týmu: Ing. Zuzana Sazimová

Tajemník týmu: Ing. Petr Svoboda

1. Poslání a charakteristika týmu

Tým č. 9 je týmem odborným, jeho prvořadým úkolem je získávat a zpracovávat příslušné informace z oblasti kameniva a předávat je pomocí zástupců (členů týmu) pracovníkům ve firmách. Tým naopak získává zpětnou vazbu od těchto firem – zkušenosti a problémy z praxe.

Prostor na jednání týmu dostávají rovněž organizace prezentující inovované technologie na těžbu a zpracování kameniva i organizace zaměřené na zkušebnictví.

2. Porady v roce 2013

Datum porady	Místo konání / u firmy	Počet účastníků
13.6.2013/ 54. jednání	Praha, TZÚS, s. p.	20
1.10.2013/ 55. jednání	Lom Litice u Plzně, EUROVIA Kamenolomy, a.s.	20

3. Členská základna týmu (stav k 31. 12. 2013)

Členskou základnu týmu tvoří převážně organizace, které se zaměřují na výrobu kameniva, případně zhotovitelé staveb, kteří kamenivo používají. Pravidelně se jako hosté zúčastňují zástupci zkušeben, kteří přinášejí důležité informace jak z oblasti technické normalizace, tak z oblasti zkušebnictví a dále zástupci Centra technické normalizace, kteří podávají informace o vývoji evropských norem a implementace norem do české normalizační soustavy.

4. Výsledky činnosti týmu v roce 2013 včetně zhodnocení činnosti a plnění úkolů

V r. 2013 se pracovní jednání týmu zabývala především připomínkovým řízením II. generace výrobních norem na kamenivo. Členům týmu byly poskytnuty překlady norem, byli podrobně seznámeni s jednotlivými normami a se změnami v nich. Protože výrobní normy na kamenivo pro stavební účely obsahovaly velké množství věcných i formálních chyb, nekorespondovaly s novým Nařízením EU č. 305/2011 a diskutovalo se o „sběru“ chyb s tím, že v nejbližší době bude provedena oprava normy a následně rovněž změna. Bylo vydáno doporučení podle nových norem zatím nepostupovat. Následně byly také nové normy na kamenivo oficiálně zrušeny.

Předmětem jednání a další činnosti týmu bylo nové Nařízení EU ke stavebním výrobkům, které v ČR vstoupilo v platnost od 1. 7. 2013. Užší skupina týmu pod vedením vedoucí týmu Ing. Sazimové zpracovala vzor Prohlášení o vlastnostech, který byl v červnu představen na jednání v Praze a byl poskytnut všem členům týmu. Po zpracování připomínek týmu č. 3 pro jakost bylo toto Prohlášení o vlastnostech vydáno jako vzor pro kamenivo a další materiály pro stavbu vozovek.

V souvislosti se změnou požadavků na kvalitu jemných částic obsažených v nových evropských normách na kamenivo jsou realizovány porovnávací zkoušky na posouzení kvality jemných částic, především parametr ekvivalentu písku. Předpokládá se posouzení několika metod podle normy ČSN EN 933-8. Výsledky zkoušek zatím poukazují na to, že větší vypovídající hodnotu má zkouška EP na frakci 0/4.

Oproti původním předpokladům se v 2. generaci evropských norem neobjevily požadavky na hodnocení kameniva z hlediska obsahu nebezpečných látek. Na jedné straně nemají výrobci kameniva zatím povinnost provádět zkoušky na hodnocení nebezpečných látek v kamenivu, na druhé straně není žádný předpis, podle kterého by se postupovalo v případě, že se vyskytnou problémy. Zkušenosti z posledních let ukazují, že je problematice nebezpečných látek v kamenivu nutné věnovat velkou pozornost, a to jak v úrovni používání kameniva na stavbách s ohledem na možné uvolňování nebezpečných látek do životního prostředí do doby, než bude hodnocení kameniva zavedeno do výrobních evropských norem, tak v úrovni dodržování zásad ochrany zdraví při práci v kamenolomech. Členy týmu bylo doporučeno, aby Sdružení jednalo se státními orgány (především s MPO, odborem hornictví a stavebnictví). Cílem by mělo být zavedení platného předpisu, který by stanovil opatření proveditelná v kamenolomu, který obsahuje nebezpečné látky (dále jen NL)

uvolňující se do ovzduší v množství přesahujícím hygienické limity tak, aby NL neohrožovaly zdraví zaměstnanců. Zkušenosti z Německa a nově také z kamenolomu Litice ukazují, že je možné nadále provozovat kamenolom, ve kterém se vyskytly nebezpečné látky a kde byla provedena příslušná technologická a technicko-organizační opatření.

Členové týmu se také aktivně zapojili do realizace projektů Technologické agentury ČR (TA ČR) s názvem LABSKID, který mj. ověřuje metodu hodnocení ohladitelnosti kameniva metodou Wehner/Schulze.

Byl zajištěn překlad německé směrnice Technická pravidla pro nebezpečné materiály.

5. Související pracovní jednání

17. 9. 2013 Jednání TNK 99 Kámen a kamenivo

25. 9. 2014 Oponentní jednání k projektu TA ČR LABSKID

6. Informační zdroje a spolupráce s jinými institucemi

1) CEN, ÚNMZ, TNK

K práci týmu pro kamenivo byly využity informace zástupce v TNK 99 Kámen a kamenivo, rady pro technickou normalizaci ÚNMZ, pracovní skupiny k vytvoření metodiky pro tvorbu národních příloh, CEN/TC 154/SC3, CEN/TC 227 WG 6 a informace dalších odborníků především z řad členských organizací.

2) Další týmy Sdružení

Prostřednictvím tajemníka týmu byli členové informováni o závěrech z jednání týmu souvisejících s činností týmu pro kamenivo. Byla využita především spolupráce s týmem pro jakost při přípravě vzoru Prohlášení o vlastnostech, asfaltové technologie za horka, pro životní prostředí a BOZP a týmem pro CB kryty a podkladní vrstvy.

3) Notifikované osoby (Oznámené subjekty) a Centra technické normalizace

Jednání týmu pro kamenivo se pravidelně účastní zástupci notifikovaných osob (Oznámených subjektů), se kterými je řešena problematika uvádění výrobků na trh, systém řízení výroby, nařízení CPR apod. Byl rovněž diskutován vzor Prohlášení o vlastnostech a CE značení.

4) Vysoké školy

V roce 2013 byl s VUT v Brně realizován projekt LABSKID zaměřený na ověření zkušební postupu Wehner/Schulze.

5) Těžební unie

Členové SVS se prostřednictvím zpravodaje SILNICE MOSTY a www stránek dovídají o nejvýznamnějších akcích TU. Na rok 2014 je připravován demonstrační veletrh EXPO Mokrá.

7. Plán činnosti na rok 2014, předpokládané termíny jednání

Vzhledem k tomu, že byly již zpracované normy na kamenivo pro stavební účely v prosinci 2013 zrušeny a následně bylo oznámeno, že se uskuteční další sběr připomínek a normy budou v roce 2014 znovu připomínkovány a připraveny k vydání až nejdříve v roce 2015, je nutné znovu uplatnit připomínky k těmto normám v rámci CEN/TC 154.

Počátkem roku 2014 bude zorganizován sběr dat o výrobě kameniva v kamenolomech v roce 2013. Údaje o výrobě kameniva v roce 2013 budou součástí každoročně vydávané publikace Sdružení pro výstavbu silnic Praha Přehledy o výrobě a zpracování materiálů pro stavbu vozovek.

Nadále bude sledována problematika nebezpečných látek v kamenivu. Zpravodaj SILNICE MOSTY je mediálním partnerem akce EXPO Mokrá 2014.

1) Zpracování a připomínkování revize norem a dalších předpisů

- zpracování a připomínkování opakované revize výrobních norem na kamenivo,
- posouzení některých vlastností kameniva včetně návrhu na změnu některých parametrů, především parametrů kvality jemných částic, trvanlivosti a ohladitelnosti kameniva,
- připomínkování dalších předpisů,
- zpětná vazba (problémy z praxe).

- 2) Environmentální aspekty v lomařské výrobě
 - sledování problematiky zavádění požadavků na hodnocení nebezpečných látek v kamenivu do výrobních norem,
 - jednání s MPO v této záležitosti s cílem stanovit jednotnou metodiku pro práci v kamenolomech s výskytem azbestu.
- 3) Činnost v TNK 99 Kámen a kamenivo
 - připomínkování dalších překládaných EN a ČSN norem,
 - spolupráce při změnových řízeních přejatých norem.
- 4) Zpracování přehledu o výrobě kameniva členskými organizacemi Sdružení v roce 2013
 - vypracování přehledu o prodeji a výrobě kameniva za rok 2013,
 - další rozšíření tohoto přehledu o výrobu kameniva organizacemi, které nejsou členy Sdružení pro výstavbu silnic Praha.
- 5) Projednání výstupů z projektu LABSKID TA ČRu
 - zajištění materiálu pro provedení zkoušek kameniva,
 - vytvoření seznamu lokalit podle druhu kameniva,
 - prezentace vazby protismykových vlastností na ohladitelnost kameniva ve zpravodaji SILNICE MOSTY a dalších odborných publikacích.

Na 21. 5. 2014 je plánováno na ČVUT v Praze jarní jednání týmu, podzimní jednání týmu se uskuteční na přelomu října a listopadu 2014.

Zpracovali: Ing. Zuzana Sazimová
Ing. Petr Svoboda

V Liticích a Praze dne 13. 2. 2014